

Martin Huba Csehov remekművét, a Cseresznyés kertet vitte színre Komáromban

Az elengedés tétje

Április 15-én, pénteken este hét órakor mutatja be a Komáromi Jókai Színház Anton Pavlovics Csehov Cseresznyés kert című szomorú komédiáját. A társulattal ismét Martin Huba rendező dolgozott. A négy felvonást két részben láthatja a közönség.

SZÉL JÁNOS

A Karamazov testvérek és a Három nővér után jutott el Ranyevszkaja, Lopahin és a többiek történetéig a neves színházrendező, aki a Szlovák Nemzeti Színházban mostanában Karenynin szerepét alakítja. Martin Hubát megérintette Dosztojevszkij, Tolsztoj és Csehov világa. A Cseresznyés kert egyik főpróbája után beszélgettünk.

Úgy tűnik, kedveli az orosz szerzőket. Rendezi a műveiket és játssza a hőseiket. Miért szereti őket ennyire?

Mert értenek az emberi lékekhez. Elfogadják az embert a titkaival együtt. Vannak bizonyos dolgok, amiket ezek a szerzők nem neveznek meg, csak jelzik. Dosztojevszkij, Csehov és Tolsztoj hangoztatott gondolataik precizitása mellett elég teret hagynak arra, hogy megállapításaikból levonja az ember a saját életére vonatkozó tanulságokat. Az tesz különösen az irodalmukban, hogy emberek széles rétege találhat valamiféle érintkezési pontokat a saját, személyes problémái és az írók által felvetett problémák között.

A Cseresznyés kert esetében mik ezek az érintkezési pontok?

Amióta létezik az emberiség, mindig rá volt kényszerülve, hogy elbúcsúzzon valamitől, ami kedves volt számára, és ez

„Abban semmit sem változott az értékrendem, amit az értékek elvesztéséről, és az ebbe az elvesztésbe való belenyugvásról gondolok”

(Dömötör Ede felvétele)

mindig bizonyos fájdalommal járt. Am ott van a közelben a kisördög, aki azt mondja, nem kell elbúcsúznod, de... Ott van az a de, ami azt jelenti, hogy el kell árulnod önmagad. A Cseresznyés kertben az új társadalmi réteg képviselője megoldást kínál. Jól élhetnének, de ki kell vágniuk a cseresznyés kertet, fel kell parcellázniuk, és engedniük kell, hogy nyaralókat építsenek a helyére. Úgy érzem, a mai emberek ezt a megoldást ésszerűnek és helyénvalónak tartanák. Engednénk a csábításnak, de fel kellene dolgoznunk, hogy a saját

lelkünkben engedtünk kivágni valamit, ami egyszer kialakult és formált bennünket. A lelkiismeretünkkel kell elszámolnunk, hogy megérte-e. Hőseinknek nem éri meg. Inkább szegények lesznek, bedarálja őket az élet, de nem képesek feladni azokat az értékeket, amiket Anton Pavlovics Csehov a cseresznyés kerttel, mint szimbólummal jellemez.

Tizennégy éve már rendezte a darabot.

Amikor először megrendeztem, máris vágytam arra, hogy újra dolgozhassam a darabbal,

éreztem, szívesen visszatérnék ezeknek az embereknek bizonyos pillanataihoz. Nagyon örülök, hogy a sors úgy hozta, hogy még egyszer megrendezhetem. Nem nagyon változtattam rajta. Abban semmit sem változott az értékrendem, amit az értékek elvesztéséről, és az ebbe az elvesztésbe való belenyugvásról gondolok. A Komáromi Jókai Színházban új és nagyon jó színészeket találtam az előadáshoz. Az alapján, ahogy játszanak, érzem és hiszem, hogy a szerepeket a személyes tapasztalataikból oldják meg. Nem kényszerítettem rájuk azoknak a színészeknek a tapasztalatait, akikkel először színre vittem a darabot.

Prágában, Pozsonyban, Komáromban rendez és játszik. Melyik színházban szeret jobban dolgozni?

Azokkal a színészekkel szeretek dolgozni, akik akarnak dolgozni, és ez nem olyan természetes, mint első pillanatban tűnik. A dolgozni akarás Komáromban nagyon jellemző. Minden alkalommal intenzíven dolgozunk, ezért mindig szívesen jövök a Komáromi Jókai Színházba. Itt a színészek vágnak a munkára, új dolgok megismerésére, állandóan teljes energiákkal lépnek színpadra, nem lazálnak, és elég fájdalom van a lelkükben. Nem tudom, hogy a történelmi tapasztalat, vagy a mostani történelmi pillanat teszi-e ezt. Úgy érzem, értik a fájdalmat, és nem sírnak. Az érzés, hogy szomorú vagyok, és mégis nevetek, nagyon csehovi. Itt nem kellett elmagyaráznom, mit jelent az, hogy harcolni azért, amit a legjobban szeretnek. Szlovákiában az érzelmekből indulunk ki, úgy jutunk el a gondolatig. Csehországban éppen fordítva van. Magyarországon pedig a legnagyobb érzelmi vívódásban is képesek logikusan érvelni a színészek.